

บูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม

INTEGRATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES

MANAGEMENT WITH BUDDHIST DOCTRINE

ศศิธร วัชรสินธุ์*

พระเมธาวิณัยรส, รศ.ดร.**

วันรับ 14 / มิถุนายน / 2564

ตรวจสอบ 17-20 / มิถุนายน / 2564

ตอบรับ 27 มิถุนายน / 2564

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง บูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1.เพื่อศึกษาการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2.เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่เหมาะสมกับการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 3.เพื่อบูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม และ 4.เพื่อนำเสนอแนวทางและการสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ “รูปแบบการบูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม” วิทยานิพนธ์นี้ได้ดำเนินการวิจัยเชิง

คุณภาพแบบเอกสาร (Documentary Qualitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยเริ่มจากการวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารวิชาการ วิเคราะห์หลักพุทธธรรมจากพระไตรปิฎกและอรรถกถา สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผู้ทรงคุณวุฒิด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 13 รูป/คน ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยคือการดำเนินการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การวางแผน

*ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

E-mail. Vatcharasing@gmail.com

**อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การทำธุรกิจ การจัดการ การบริหารพนักงาน การอำนวยความสะดวก โดยนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้ธุรกิจบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ แต่ก็มีเจ้าของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ไม่ประสบความสำเร็จเพราะมีปัญหาอันเกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ทั้งการตลาด เงินทุน แรงงานและการจัดการหลักพุทธธรรมที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คือ จักร 4 ได้แก่ 1. ปฏิรูปเทสวสะ คือ การหาที่ตั้งที่เหมาะสมทั้งระบบ ไม่ว่าจะเป็นการเพาะปลูก หรือการหาวัตถุดิบ การขนส่ง การประสานงานระหว่างพื้นที่ 2. สปัริสุปัยสะ คือการทำงานเป็นทีม การแสวงหาความรู้ใหม่ๆ จากบุคคลที่มีความชำนาญ การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการอำนวยความสะดวกและการตลาด 3. อัตตสัมมาปณิธิ คือ การวางตัวให้เหมาะสม มีหลักการ มีคุณธรรมของนักธุรกิจ มีการวางแผนที่ทันต่อเหตุการณ์ 4. ปุพเพตปัญญตา คือ การสร้างทุนในส่วนตนได้แก่ การได้เคยสร้างทุนทางความประพฤติ (ศีล) ทุนทางความตั้งใจ (สมาธิ) และทุนทางความรู้ ความสามารถ (ปัญญา) ส่วนการสร้างทุนในผู้อื่นได้แก่ การช่วยเหลือแบ่งปันผู้อื่น การบริจาคทานอยู่เสมอ การสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับบุคคลรอบข้างไว้

การบูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักจักร 4 เพื่อแก้ปัญหาทั้ง 4 ด้านนั้นได้โดยการ 1.ปัญหาด้านการตลาดต้องสร้างองค์ความรู้ให้มีในตนเกี่ยวกับความต้องการของตลาด ภาพลักษณ์ การวางแผน ตัวผลิตภัณฑ์ สถานที่ การอำนวยความสะดวกช่วยเหลือลูกค้าและการหมั่นทำบุญกุศลอยู่ไม่ขาด

2. ปัญหาแรงงาน เกิดจากการไหลออกของแรงงานคุณภาพ จำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจทั้งในรูปแบบของ

ค่าตอบแทน ความก้าวหน้าในการทำงาน โดยเฉพาะการพัฒนาสร้างแรงงานของตนไว้ให้มีการรองรับ ที่สำคัญคือต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับพนักงาน การให้เกียรติ การเอาใจใส่ปัญหาของพนักงานและวางตัวเป็นเหมือนญาติผู้ใหญ่ของพนักงาน 3. ปัญหาด้านเงินทุน ในด้านนี้นั้นต้องมีระบบบัญชีที่ถูกต้อง แหล่งเงินทุนไว้ใจ มีวินัยทางการเงิน และมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านการเงินเป็นที่ปรึกษา 4. ปัญหาด้านการจัดการ ต้องใช้หลักการสร้างภูมิความรู้ให้แก่คนด้านการบริหารจัดการ หาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาช่วยเหลือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น รู้จักวางตัวให้เหมาะสมกับฐานะและสถานะ

จากการสังเคราะห์ การบริหารจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักจักร 4 จึงได้องค์ความรู้ว่า วางตนอยู่ให้มีคุณธรรม สังสมความรู้ความสามารถในด้านการทำธุรกิจไว้ ใส่ใจกับบุคคลผู้รู้ ทำที่อยู่และผลิตภัณฑ์ตามความต้องการผู้บริโภค เรียกว่า POWER MODEL

คำสำคัญ: บูรณาการการบริหาร, ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, หลักพุทธธรรม

Abstract

The objectives of the research entitled Integration of Small and Medium Enterprises Management with Buddhist Doctrine were as follows: 1. To study the small and medium enterprises management, 2. To study the principles of Buddhaddhamma suitable for the small and medium enterprises management, 3. To integrate the principles of Buddhaddhamma with the small and medium enterprises management, and 4. To propose guidelines in building new knowledge regarding

the pattern of integrating the small and medium enterprises management with the principles of Buddhaddhamma. The study employed qualitative method by analyzing Buddhaddhamma from the Tripittaka and Commentary together with conducting an in-depth interview with the 13 experts in SME and Buddhism.

The results indicated as follows:

The small and medium enterprises management referred to manage the small and medium enterprises in the enterprises process i.e., planning, organizing, staffing, and administrating in order to use all resources for the high benefit as the purpose and goal set. Some entrepreneur, however has not succeeded due to problems both inside and outside on marketing, financial, labor and management. Buddhaddhamma principles suited for the small and medium enterprises management were 4 Cakras, namely; 1. Patirupdesavasa instanced for the right place to do works such as planting or getting sources, logistic, co-organizing among sides. 2. Sappurisupassaya instanced for team working, searching for new knowledge for the expert and skill persons, networking between related sectors and organization both service and marketing. 3. Attasammapanidhi instanced for good conducting and personality, keeping law and rule, pertaining enterprising ethics, planning for the time. 4. Pubbekatapunnata instanced for self-assets accumulating,

namely; behavioral assets (Sila), mental assets (Samadhi) and knowledge and capability (Panna). Moreover, assets have been accumulated in others, i.e., helping others, often giving donation, and being good relation with beside peoples.

The integration of the small and medium enterprises management with 4 Cakras for solving 4 enterprise problems are as follows; 1. Marketing problems are solved by learning and searching on the body of knowledge of marketing needs, image and brand, products, place, service, and usual donation and merit accumulating. 2. Labor problems in term of skillful labors quitting job are solved by reinforcement of motivation of both rewards and work growing. This is also solved by development of own labor, being good relationship with all labors, respecting them, labor-problems care and being friendly with them. 3. Financial problems are solved by doing right and clear account, source of investment funds entrusting, having money discipline, getting money expertize advisor. 4. Management problems are solved by learning and training on the management, asking for the skillful person to help, being good relationship with others and good behaving and right conduct on the role and position. Having analyzed and synthesized, the integration of the small and medium enterprises management with 4 Cakras could be presented model and guidance of body

of knowledge as behaving oneself on the morality, gaining knowledge and capability on the enterprise, care closing with learned one, doing place and product on the market needs, in the model called POWER MODEL.

Keywords: Integration Management, small and medium enterprises, Buddhist Doctrine

บทนำ

ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้เข้าสู่ภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ โดยเริ่มต้นจากสถาบันการเงิน ก่อนจะลุกลามไปสู่ธุรกิจทุกประเภทในภาคเอกชน องค์กรและบุคลากรหลายฝ่ายพยายามเรียนรู้ ปรับตัว และหาแนวทางที่จะร่วมกันฟื้นฟูสถานะเศรษฐกิจ เพื่อบรรเทาวิกฤตการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาองค์การทางธุรกิจต่างๆ ในช่วงที่เศรษฐกิจไทยประสบกับภาวะเศรษฐกิจถดถอย กระทรวงอุตสาหกรรมโดย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้เล็งเห็นว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นเป้าหมายหนึ่งที่ทางการควรให้ความสำคัญ เนื่องจากธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะมีส่วนในการช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ในปัจจุบันธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นกลไกที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไม่น้อยไปกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นรากฐานและกลไกสำคัญของระบบเศรษฐกิจประเทศ ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในตัวสินค้ารวมทั้งยังทำรายได้นำเงินตราต่างประเทศจากการส่งออกและยังสามารถผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้า อันทำให้ประเทศสามารถประหยัดเงินตราต่างประเทศได้จำนวนมากในแต่ละปี อีกทั้งยังเป็นแหล่งสร้างเสริมประสบการณ์แก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้เริ่มต้นธุรกิจใหม่หรือนักลงทุนหน้าใหม่ และการเกิดขึ้นของธุรกิจขนาดกลางและขนาด

ย่อมตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศเท่ากับการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการกระจายรายได้ที่ดีทางหนึ่ง สำหรับการดำเนินชีวิตของคนไทยในทุกระดับชั้นตามหลักการแห่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นจะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับกลยุทธ์ทางธุรกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของการพัฒนาที่สมดุลเพื่อตอบรับกับโลกาภิวัตน์และป้องกันถึงผลกระทบที่มาจากภายในประเทศและภายนอกประเทศ(สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, (2554), รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2553 และแนวโน้ม ปี 2554ออนไลน์เข้าถึงได้จาก<http://www.sme.go.th/SiteCollectionDocuments/White2552-new/chapter-6.pdf>)หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นประกอบไปด้วยสามองค์ประกอบ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และความต้องการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพื่อเป็นความสามารถในการเผชิญกับปัญหาและผลกระทบจากภายในและภายนอกประเทศ และยังมีอีกสองเงื่อนไขที่จะทำให้ความพอเพียงนั้นประสบผลสำเร็จได้คือ เงื่อนไขทางความรู้ และเงื่อนไขทางคุณธรรม และการนำแผนนั้นไปปฏิบัติใช้อย่างเคร่งครัด ส่วนเงื่อนไขทางคุณธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์และความมีจริยธรรมในตนเอง พร้อมทั้งมีการดำเนินชีวิตที่มีความเพียรพยายาม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น ดังนั้นจึงเป็นที่มาว่า ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถที่จะนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและหลักพุทธธรรม มาผสมผสานกัน เพื่อก่อให้เกิดการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและยังประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมได้อย่างพอเพียง ซึ่งชุมชนถือเป็นสังคมฐานรากที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ

ที่กำลังประสบอยู่ตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน นั้น ด้วยเหตุนี้จึงนำมาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้ชุมชนสามารถกำหนดชีวิตและดำเนินชีวิตตามความต้องการของตนเองได้มากขึ้น จึงจะนำมาสู่ชุมชนที่มีความเข้มแข็งและสามารถจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดการจ้างงานและเพิ่มผลผลิตให้กับประเทศโดยรวมในเกณฑ์ดี รวมทั้งก่อให้เกิดการปรับตัวและนำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจในอนาคต เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพและคุณธรรมส่งผลให้มีความสุข ซึ่งในปัจจุบันธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นกลุ่มธุรกิจที่กำลังได้รับความนิยม และทำให้เกิดสินค้าใหม่ ๆ ที่ภาครัฐได้เล็งเห็นว่าต้องสนับสนุน เพื่อให้ประชาชนสามารถที่จะพึ่งตนเองได้ นอกจากการเป็นมนุษย์เงินเดือนทำให้ประชาชนรากหญ้าสามารถพึ่งตนเอง ก่อให้เกิดให้ชุมชนที่มีความเข้มแข็งมีการพัฒนาที่ยั่งยืน อันจะนำมาสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่งผลให้คนมีความสุขอย่างแท้จริง ด้วยการสร้างงาน สร้างเงิน(อภิสัทธี ประวัติเมือง, รูปแบบความสัมพันธ์ และการสร้างสมการทำนายของกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจและภูมิความรู้ความชำนาญที่มีต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในธุรกิจร้านหนังสือ, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), 2544) ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจนสามารถพัฒนาไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่ได้ การพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วยระบบการบริหารธุรกิจที่มีประสิทธิภาพนำมาซึ่งการส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้มีรายได้เข้าประเทศไม่น้อยเลย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2. เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่เหมาะสมกับการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3. เพื่อบูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม

4. เพื่อนำเสนอแนวทางและการสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ “รูปแบบการบูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื่องจากการศึกษาบูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม ขอบเขตเนื้อหาจึงจำแนกเป็นดังนี้

1.การศึกษาวิเคราะห์ด้านการบริการธุรกิจเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเท่านั้น ซึ่งการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักการบริหาร และหลักการบริหารธุรกิจ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประกอบด้วยทรัพยากร 4M ได้แก่ ด้านคน (Man) ด้านเครื่องจักรและวัตถุดิบ (Material) ด้านการบริหารจัดการ (Management) และด้านเงินทุน (Money)

2. การศึกษาวิเคราะห์ด้านพุทธธรรมเกี่ยวกับจักร 4 อันเป็นพุทธธรรมที่เหมาะสมกับการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้จักร 4 มีหลักธรรมมากมายภายใต้หัวข้อจักร 4 หลัก การในเรื่องของจักร 4 นี้ นับได้ว่าเป็นการให้คำแนะนำหรือสอนหลักการหรือวิธีการในการดำรงชีวิตในกับบุคคลทั้งหลายในทุกระดับชั้นได้เป็นอย่างดี ซึ่ง ก็ขึ้นอยู่กับว่า ใครจะมีบทบาท ความรู้ อย่อย่างไร ควรที่จะแสวงหาถิ่นที่จะทำให้บุคคลนั้น ๆ มีความสุข ความเจริญในชีวิตตั้งแต่ระดับปุถุชน ไปจนถึง ระดับอริยะบุคคล

ขอบเขตด้านการบริหารจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ศึกษาจากหนังสือ วารสาร เอกสารต่างในอินเทอร์เน็ต และจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดของกระทรวงพาณิชย์ หอสมุดมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หอสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หอสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นต้น ด้านพุทธธรรมมีการนำหลักพระพุทธานุศาสนนาในพระไตรปิฎกและอรรถกถาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเรื่องของ หลักธรรม จักร4 อิทธิบาท4 โภควิภาค สปัปฐมธรรม ที่เป็นหลักธรรมที่เหมาะสมกับผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “บูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม” เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพแบบวิจัยเอกสารและสัมภาษณ์ (Qualitative Documentary and Interview Research) โดยมีรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ค้นคว้าเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
2. ค้นคว้าเอกสารและข้อมูลทางด้านพุทธศาสนาที่เหมาะสมต่อการนำมาใช้เพื่อการบริหาร
3. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (In-depth Interview) รวม 13 รูป/คน โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 พระภิกษุสงฆ์ จำนวน - รูป ส่วนที่ 2 ฆราวาส จำนวน 10 คน ซึ่งการสัมภาษณ์บุคคลตัวอย่าง จำนวน 10 ท่าน ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้มีคุณวุฒิทางวิชาการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและผู้ทรงคุณวุฒิด้านพระพุทธศาสนา เพื่อค้นหาแบบอย่างองค์ความรู้ที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่สมบูรณ์ที่สุด

4.อภิปรายการบูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม

5. นำเสนอองค์ความรู้ใหม่ “การบูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม”

6. นำเสนอรูปแบบ (Model) การบูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม”

สรุปผลการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบว่า สาเหตุของการที่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ดำเนินกิจการไปไม่ถึงจุดหมายที่กำหนดวางไว้ ไม่เกิดความเจริญก้าวหน้า มีทั้งหมด 4 ปัจจัย 1.ปัจจัยทางด้านการตลาด 2. ปัจจัยทางด้านเงินทุน 3. ปัจจัยทางด้านแรงงาน และ 4.ปัจจัยทางด้านการจัดการ ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 สามารถแก้ไขได้โดยการนำแนวคิดตามหลักพุทธธรรมมาบูรณาการให้นำมาปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควรตามเหตุปัจจัยของผลกระทบที่เกิดของปัจจัยทั้ง 4 ดังกล่าวแล้ว ย่อมก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่เจริญก้าวหน้า และมีความเจริญเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ซึ่งเรียกได้ว่า “POWER MODEL” ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยทางด้านการตลาด การตลาด เป็นที่มาของการเติบโตและการสร้างกำไรของกิจการ โดยการสร้างแรงผลักดันให้ลูกค้าพึงพอใจที่จะนำไปสู่การตัดสินใจซื้อ ดังนั้น ผู้ประกอบการที่มีปัญหาเกี่ยวกับการขาย การสร้างกำไร การเติบโตของกิจการ จึงต้องให้ความสนใจกับการตลาดของกิจการให้มากขึ้น

2. ปัจจัยทางด้านเงินทุน ผู้ประกอบการมักจะประสบปัญหาเรื่องเงินทุนที่จะนำมาบริหารจัดการเพื่อเสริมสภาพคล่องทางธุรกิจ และเป็นเงิน

ทุนหมุนเวียนในกิจการของตนเอง และแนวทางการช่วยเหลือผู้ประกอบการ ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจน มีความเชื่อมโยง ลดความซ้ำซ้อน และเป็นรูปธรรมมากขึ้น

3. ปัจจัยทางด้านแรงงาน ต้องการพัฒนาศักยภาพบุคคลไปสู่สังคมแห่งความรู้ และส่งเสริมการเคลื่อนย้ายของแรงงานที่มีคุณภาพ และควรปรับลดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อเอื้ออำนวยให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานที่มีทักษะ และแรงงานที่มีคุณภาพให้เข้ามาทำงานในประเทศได้สะดวกยิ่งขึ้น

4. ปัจจัยทางการจัดการ มักขาดความรู้ในการจัดการ การบริหารที่มีระบบใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ โดยเรียนถูกเรียนผิดเป็นหลักอาศัยบุคคลในครอบครัว แต่เมื่อกิจการเริ่มขยายตัวหากไม่ปรับปรุงการบริหารจัดการให้มีระบบก็จะเกิดปัญหาเกิดขึ้นได้

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ คนหรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารธุรกิจ ประกอบด้วย ผู้บริหารจัดการกิจการ ผู้ร่วมทำการค้า และพนักงานระดับปฏิบัติการ ต้องมีศีล ปฏิบัติรักษาศีล ด้วยการใช้ปัญญาในการหาข้อมูลเพื่อให้ได้รับ ความรู้ความเข้าใจในธุรกิจที่ตนอาศัยทำมาหากิน หรือที่ได้รับจากผู้รู้ หรือที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง การมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการประพฤติปฏิบัติงานที่ดีต่อองค์กร ซึ่งอยู่บนพื้นฐานความเพียรพยายาม ด้วยการปฏิบัติให้ทะลุปรุโปร่ง ให้เข้าใจได้

อย่างลึกซึ้ง จึงจะสามารถฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลาย ทั้งปวงในการประกอบธุรกิจได้อย่างยั่งยืน ตามเป้าหมายขององค์กร ที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้เป็นองค์ापพพ ที่ประกอบกันเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกันและกันในการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เรียกว่า “POWER MODEL”

นิยามตามกรอบแนวคิดของ POWER MODEL เป็นหัวใจพลังธรรมที่ขับเคลื่อนโดยตัวบุคคลในองค์กรและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กร ในการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม มีดังนี้ 1. ศีล (Precept) หมายถึง พฤติกรรม หรือ หน้าที่ การควบคุมพฤติกรรมทางกายและวาจาให้ปกติ 2. รักษาความดี (Observance) หมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติ หน้าที่ ในการควบคุมพฤติกรรมทางกาย ทางวาจา และทางจิตใจ ให้ปกติไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง กระทำในสิ่งที่ดี ที่ควร ที่ถูกต้อง 3. ปัญญา (Wisdom) หมายถึง ความฉลาด ความรู้ในทางที่ถูกต้อง 4. วิริยะ (Effort) หมายถึง ความเพียรพยายาม ความวิริยะอุตสาหะในการกระทำ 5. บรรลุ (Realization) หมายถึง การทำให้เห็นแจ้ง การบรรลุสิ่งที่กระทำอย่างชัดเจน(พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์, พิมพ์ครั้งที่ 11, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอส.อาร์.พรินต์ติ้งแมส โปรดักส์ จำกัด, 2551)

งานการวิจัยเรื่องการบริหารธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม มี วัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาการบริหารธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม 2. เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมที่เหมาะสมกับการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 3. เพื่อบูรณาการการบริหารธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม 4. เพื่อนำเสนอแนวทางและการสร้างองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับ “รูปแบบการบูรณาการการบริหารธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม” จาก การศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางเอกสาร และการ สัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า สาเหตุหลักของปัญหาการ บริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มี 4 ด้าน คือ ด้านการตลาด ด้านเงินทุน ด้านแรงงาน และด้าน การจัดการ โดยสาเหตุหลักของปัญหาสามารถนำ หลักธรรม จักร 4 และหมวดธรรมเสริมที่สนับสนุน หลักธรรมจักร 4 เพื่อมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ให้เกิดวิธีการคิดตามหลักพุทธธรรม นำมาบูรณาการ การบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากการ ศึกษาการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นั้นได้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่กำลังประสบอยู่ ตั้งแต่อดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ มีสาเหตุสำคัญ คือ คนไทยไม่สามารถพึ่งตนเองได้ในภาวะเศรษฐกิจ ที่ทรุดตัว สภาพปัญหาของการบริหารธุรกิจพบว่า ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยมีลักษณะ เฉพาะและครอบคลุมหลายด้าน ทั้งจากปัจจัย ภายในและปัจจัยภายนอก อาจจะเป็นเพราะธุรกิจ ในระดับนี้ยังเป็นสิ่งใหม่ในระบบเศรษฐกิจของไทย ที่ยังต้องการการส่งเสริมและการพัฒนาอีกระยะ หนึ่ง ปัญหาที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่เริ่มต้นนำมาใช้จนถึง ปัจจุบัน จึงต้องแสวงหาทางออกที่นำไปสู่เป้าหมาย ในการพัฒนาประเทศร่วมกันของคนในชาติ โดย มีเป้าหมายสูงสุด คือ การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ

และคุณธรรมส่งผลให้มีความสุข ปัญหาหลักของ ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยที่รวบรวม โดยสำนักงานส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาด ย่อมประกอบด้วย 4 ประเด็น(สำนักงานส่งเสริม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2550. รายงาน สถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2549 และแนวโน้มปี 2550. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม) ดังนี้ 1. ปัญหาด้านการตลาด 2. ปัญหา ขาดแคลนเงินทุน 3. ปัญหาด้านแรงงาน 4. ปัญหา ด้านการจัดการ

จากการศึกษาการบูรณาการการ บริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลัก พุทธธรรมพบว่า ผู้ประกอบการเป็นผู้ทุ่มเทให้การ ดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จเต็มใจที่จะเสี่ยงภัย ด้านการเงินและชื่อเสียงเพื่อทำความคิดของตนเอง ให้เป็นจริงหรือเป็นไปได้ ผู้ประกอบการจึงต้อง ทำงานหนัก ใช้กำลังสติปัญญาและความคิดอย่าง เต็มที่เป็นผู้จ้างตนเองและรับผิดชอบต่อความสำเร็จ ของตนเอง ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อม พอที่จะสรุปได้ดังนี้

1.มีการพึ่งตัวเองสูง เป็นกิจการที่ต้องจัดหา วัตถุดิบในการผลิต จัดทำกระบวนการผลิต และ จัดหาตลาดได้ด้วยตัวเอง มีความหลากหลายใน ผลิตภัณฑ์และไม่ได้ฝากอนาคตไว้กับคำสั่งซื้อจาก โรงงานขนาดใหญ่

2.มีความว่องไวในการปรับตัว เนื่องจาก เป็นกิจการที่มีคนงานจำนวนไม่มาก ดังนั้นจึงมีความ ว่องไวในการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตหรือการ บริการให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของ ลูกค้าและตลาดสถานการณ์ในปัจจุบัน

3.ใช้ทุนน้อย เป็นกิจการที่ให้ทุนในการ ดำเนินการในช่วงเริ่มต้นน้อย มีภาระหนี้สินไม่มาก จึงสามารถควบคุมระบบการบริหารการเงินได้ง่าย

กว่าธุรกิจขนาดใหญ่

4. ใช้ทักษะในการผลิต สินค้าส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นสินค้าที่ใช้ทักษะความชำนาญเป็นพิเศษ และทำการผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เข้ากับเทคโนโลยีระดับที่เหมาะสมในการออกแบบและผลิตสินค้าที่มีความหลากหลายมีเอกลักษณ์และคุณค่าในระดับสากล

5. ใช้วัตถุดิบในประเทศ วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตของธุรกิจส่วนใหญ่จะเป็นวัตถุดิบที่มีอยู่ในประเทศ และจะใช้วัตถุดิบหรือส่วนประกอบที่จำเป็นเท่านั้น

6. ใช้ประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมาเป็นแนวทางดำเนินงาน ผู้ประกอบการธุรกิจจำนวนไม่น้อยที่ผ่านการลองผิดลองถูกในการทำงาน ซึ่งอาจจะเป็นลูกจ้างหรือทำงานหารายได้ ตามช่องทางต่าง ๆ อยู่พอสมควร ก่อนที่จะเริ่มทำธุรกิจของตัวเอง ซึ่งผู้ประกอบการเหล่านี้ก็สามารถนำ ประสบการณ์ที่ได้มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับธุรกิจที่ดำเนินการอยู่

7. กิจการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน กิจการธุรกิจส่วนใหญ่จะกระจายอยู่ ตามแหล่งชุมชนต่าง ๆ ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ทำให้เกิดการกระจายตัวของแหล่งงานไม่เป็นการกระจุกตัวอยู่แต่ในเมืองใหญ่ ซึ่งทำให้เกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สังคมไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานทางวัฒนธรรมแบบแผนทางเศรษฐศาสตร์ในการประกอบกิจการงานต่าง ๆ ให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองและความอุดมสมบูรณ์ในการดำเนินชีวิตเพื่อประโยชน์ในเบื้องหน้า ที่สำคัญเป็นทุนทางสังคมที่มีอยู่แล้ว และสมควรที่จะนำหลักพุทธธรรมคำสอนขององค์สมเด็จพระ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่มีมาช้านานอย่างลึกซึ้ง และทันสมัยจวบจนถึงทุกวันนี้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการดำเนินกิจการและดำเนินชีวิตด้วยกาย วาจาและใจอย่างบริสุทธิ์ ไม่ให้เกิดความละโมภโลภมากต่อกัน ดังนั้นทุกคนควรมีส่วนร่วมที่จะร่วมมือกันควบคุมประพฤติปฏิบัติตนให้มีศีลธรรม ด้วยการกระทำทางกาย ทางวาจา และมีจิตใจที่ซื่อสัตย์สุจริต เพื่อนำไปประยุกต์ใช้อย่างชาญฉลาดในการใช้ปัญญา ด้วยการสร้างความเพียรพยายาม ทำให้การปฏิบัติบรรลุเห็นผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เพื่อความเจริญรุ่งเรืองต่อตนเองและผู้อื่น ดังนี้

1. ทางด้านผู้ประกอบการ ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ผู้ประกอบการให้มากขึ้น และผู้ที่มีความเหมาะสมให้เข้ามาเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น เมื่อมีผู้ประกอบการแล้วก็ต้องส่งเสริมองค์กรให้มีการเติบโต รวมถึงการปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2. ควรส่งเสริมให้ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องต่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมต่อองค์กรและหน่วยงานของตน เพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจของตนเองให้มีจิตมุ่งเน้นการบริการ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือและมองเห็นประโยชน์สูงสุดที่เกิดแก่กลุ่มธุรกิจของตนตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มธุรกิจที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันทางธุรกิจสามารถพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้ภายในกลุ่มธุรกิจของตน

3. ควรผลักดันให้มีการนำรูปแบบการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามแนวหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของธุรกิจที่เกิดขึ้นใหม่ โดยตั้งให้ผู้ร่วมทำการค้า องค์กรเครือข่ายต่าง ๆ ในกลุ่มธุรกิจเข้ามามีส่วนร่วม และนำไปปรับใช้อย่างจริงจังกับกลุ่มธุรกิจที่มีความพร้อมทั้งบุคคล ทุนทางสังคม สภาพแวดล้อม เพื่อ

ให้เกิดสัมฤทธิ์ผล จะได้ขยายผลสำเร็จดังกล่าวไปยังธุรกิจกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป

4. ควรให้ภาครัฐเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อต่อยอดให้กลุ่มธุรกิจนี้มาโอกาสเติบโตตามความนิยมของกระแสโลก พร้อมทั้งมีศักยภาพในการแข่งขันในตลาดโลก และตลาดภูมิภาค ด้วยการนำหลักการบูรณาการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรมในงานวิจัยนี้ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อมเพื่อสนับสนุนส่งเสริมในทุกวิถีทางที่จะช่วยกันพัฒนาปรับเปลี่ยนความสามารถในการแข่งขัน ปัญหาและอุปสรรคของธุรกิจต่าง ๆ รวมถึงแนวทางการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการในระดับสากลเพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

5. การใช้ประโยชน์จากการรวมกลุ่มของประเทศ AEC เป็นแนวทางเชื่อมโยงให้ธุรกิจก้าวหน้า มีแนวโน้มเติบโตได้ อีกทั้งยังเป็นการเชื่อมโยงทางระหว่างกลุ่มธุรกิจโดยอาศัยถิ่นฐานที่มีสภาพแวดล้อมใกล้เคียงกันในการเอื้อประโยชน์ต่อการแลกเปลี่ยน ดังนั้นควรนำแนวคิดในทางพระพุทธศาสนาเข้ามามีบทบาทในการประยุกต์ใช้เชิงบูรณาการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมในทุกวิถีทางที่จะช่วยกันพัฒนาปรับเปลี่ยนขั้นตอนวิธีการให้สอดคล้องต่อการดำเนินธุรกิจ และยังประโยชน์ต่อ

การสร้างมูลค่าเพิ่มของธุรกิจให้สูงขึ้นอีกด้วย

6. สถาบันสื่อสารมวลชน ควรช่วยกระจายข่าวสาร เผยแพร่และนำเสนอผลงานงานวิจัย การบูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม อย่างเป็นระบบแก่ผู้สนใจทั่วไปที่ต้องการเข้ามาเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อเป็นการส่งเสริมการสร้างงาน ยังรวมไปถึงการนำหลักการบริหารธรรมไปประยุกต์ใช้กับประชาชนที่มีได้ดำเนินธุรกิจ แต่สามารถนำไปใช้กับการดำเนินชีวิตได้ ส่งเสริมปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องเหมาะสมตามหลักพุทธธรรมเพื่อการนำไปปฏิบัติใช้ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมในยุคเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อคนรุ่นใหม่สืบต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ค้นพบเป็นการนำเสนอรูปแบบการบูรณาการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยหลักพุทธธรรม ด้วยรูปแบบการบูรณาการการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามโมเดลธุรกิจ คือ “POWER MODEL” ซึ่งทำให้นักธุรกิจหรือผู้ประกอบการ ได้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้วยวิธีการให้มีศีลธรรม ปฏิบัติรักษาศรัทธา โดยใช้ปัญญาเป็นเครื่องมือในการกำกับให้อยู่ในกรอบความดีด้วยความเพียรพยายาม ทำให้เห็นแจ้งบรรลุตามแผนการที่กำหนดไว้อย่างสมบูรณ์

บรรณานุกรม

1ภาษาไทย

ข้อมูลปฐมภูมิ

มหามกุฏราชวิทยาลัย, มูลนิธิ. พระไตรปิฎกฉบับพร้อมอรรถกถา มหามกุฏราชวิทยาลัยราชวิทยาลัย. เล่มที่ 11, 15, 16, 17, 24, 32, 35, 39, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 49, 50, 68, 69, 75, 76. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2552.

ข้อมูลวิทยานิพนธ์**หนังสือทั่วไป**

ธนวรรณ แสงสุวรรณ, ดร. และคณะ. การบริหารการตลาด. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : บริษัทเอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด, 2545.

ธนวัฒน์ ทรัพย์ไพบูลย์. คิดแบบผู้นำ ทำแบบเจ้าสัว เล่มที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อนิเมทกรุ๊ป, 2554.

ปิ่น มุทุกันต์ พ.อ.. มงคลชีวิต. กรุงเทพมหานคร : บมจ.สร้างสรรค์บุ๊คส์, 2549.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 12.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2546.

_____. พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม. บริษัทเอส .อาร์.พรินติ้ง แมส โปรดักส์ จำกัด, 2551.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, (2554), รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2553 และแนวโน้ม ปี 2554, (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก: <http://www.sme.go.th/SiteCollectionDocuments/White 2552-new/chapter-6. pdf>

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2550. รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2549 และแนวโน้มปี 2550. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.

อภิสิทธิ์ ประวัติเมือง. รูปแบบความสัมพันธ์และการสร้างสมการทำนายของกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจและภูมิความรู้ความชำนาญที่มีต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในธุรกิจร้านหนังสือ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

